

Narvik kommune

**Reglement for delegering av myndighet og
innstillingsrett**

Politisk delegasjonsreglement

Behandlet i fellesnemnda 16.10.2019
Behandlet i formannskapet 16.11.2019
Behandlet i kommunestyret 12.12.2019

1. INNLEDNING

Reglementet gjelder for sittende kommunestyret for perioden 01.01.2020 og frem til nytt kommunestyret har vedtatt nytt reglement.

Det er kommunestyret selv som vedtar reglementet for delegering av avgjørelsesmyndighet og innstillingsrett, jf. kommuneloven § 5-14.

Delegasjon er tildeling av fullmakt slik at den kommunestyret delegerer til, kan treffe beslutninger innenfor delegeringsvedtakets rammer på vegne av det delegerende organ, og med samme rettsvirkninger som om det var truffet av dette.

Hensikten med å delegere myndighet i kommunen er å sikre og utvikle et funksjonsdyktig lokalt selvstyre, en rasjonell og effektiv forvaltning, en bærekraftig utvikling og sikre borgernes rettssikkerhet.

Overordnede føringer gitt i dette reglementet innarbeides i fullstendig delegeringsreglement så snart dette foreligger.

2. KOMMUNESTYRETS MYNDIGHET OG DELEGERINGSADGANG – HOVEDPRINSIPPER

2.1 Innledning

Kommunestyret er det øverste besluttsende kommunale organ, med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet, jf. kommuneloven § 5-3. Kommunestyret har all myndighet med mindre kommunestyret selv har delegert den til underliggende organ eller til rådmannen.

Kommunestyret kan delegere myndighet til ordfører og til fast opprettede utvalg, jf. kommuneloven § 6-1 fjerde ledd og § 5-7 andre ledd, samt til rådmannen etter kommuneloven § § 13-1 sjettede ledd. Det fremgår av enkelte lovbestemmelser at en rekke saker og sakstyper skal avgjøres av kommunestyret. Dette er gjerne angitt med begrepet «*kommunestyret selv*». Slike saker kan ikke delegeres til andre folkevalgte organer eller til administrasjonen og må derfor avgjøres av kommunestyret.

2.2 Endringer i reglementet

Endringer i reglementet gjøres av kommunestyret selv. Rådmannen kan foreta justeringer i reglementet som følge av vedtak fattet av kommunestyret, vedtatte lovendringer når disse ikke endrer reglementets prinsipper eller innholdet i fullmakter. Det samme gjelder for andre typer endringer som må anses som kurante.

2.3 Prinsippet om maksimal delegering

Delegering av avgjørelsesmyndighet fra kommunestyret til folkevalgte utvalg, som for eksempel formannskap og faste utvalg, samt delegering til rådmannen, kan i prinsippet tildeles fullt ut i alle saker hvor ikke annet følger av lov (kommunelovens § 5-7 og særlover). I Narvik gjelder prinsippet om maksimal delegering. Det betyr at myndighet delegeres til laveste nivå innenfor rammen av lovverket og så langt kommunestyret har bestemt.

2.4 Prinsipiell / ikke-prinsipiell sak

Reglementet skiller mellom saker av prinsipiell og ikke prinsipiell karakter. Reglementet følger prinsippet om at de viktigste sakene av økonomisk, organisatorisk eller politisk karakter, skal avgjøres av kommunestyret. Andre saker av prinsipiell karakter avgjøres av formannskapet. Rådmannen delegeres myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter. Denne begrensningen gjelder likevel ikke dersom rådmannen delegeres myndighet i konkrete enkeltsaker.

I saker hvor delegasjonsreglementet er taust avgjøres spørsmålet om hvem som har myndighet til å behandle saken etter reglene skillet mellom prinsipielle og ikke-prinsipielle saker.

Hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning må vurderes konkret og vurderes blant annet på bakgrunn av:

- Om saken er av politisk karakter.
- Vedtakets karakter og konsekvenser, herunder om saken skiller seg ut fra det vanlige eller representerer et nytt eller unikt tilfelle.
- Om avgjørelsen tidligere er klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks eller praksis.
- Om det i saken tas stilling til fortolkning av nye regler eller endring av tidligere praksis.

2.5 Videredelegering

Delegert myndighet kan videredelegeres med mindre annet uttrykkelig er bestemt. Delegert myndighet kan likevel ikke videredelegeres til kommunale foretak, interkommunalt samarbeid eller til organ utenfor kommunen, med mindre annet er bestemt av kommunestyret.

For kommunale foretak, interkommunale samarbeid og vertskommunesamarbeid gjelder følgende;

- Narvik kommunes foretak har myndighet til å treffe avgjørelse i alle saker som gjelder foretaket og dets virksomhet direkte i kraft av loven, jf. kommuneloven § 9-8. Foretakets kompetanse og myndighetsområde er avgrenset til det virksomhetsområdet de er tildelt. Kommunestyret kan presisere kommunale foretaks myndighets- og ansvarsområde i foretakets vedtekter eller eierskapsmeldinger.
- Interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 17-1 er samarbeid til løsning av felles oppgaver. Myndighet overføres fra kommunestyret ved delegasjon til det interkommunale styret. Det kan delegeres myndighet til å treffe avgjørelser som angår den interkommunale virksomhetens drift og organisering.
- Vertskommunesamarbeid i medhold av kommuneloven kapittel 20 er samarbeid med andre kommuner om utførelse av oppgaver. Kommunestyret delegerer selv myndighet til å treffe vedtak, ved å instruere rådmann i egen kommune om å delegerer myndigheten til rådmannen i vertskommunen, jf. kommuneloven § 20-2.

2.6 Betydningen av delegert myndighet og overordnet organs mulighet til å få fremlagt enhver sak

Organet som delegerer gir ikke fra seg sin egen myndighet, men gir den i tillegg til noen andre. Delegerende organ kan gi instruksjoner og retningslinjer for utøvelsen av tildelt myndighet, og kan når som helst trekke den tilbake. Et overordnet organ kan av eget tiltak gjøre om et underordnet organs vedtak med de begrensninger som følger av forvaltningslovens § 35.

Selv om avgjørelsesmyndigheten er delegert kan kommunestyret og ordføreren kreve enhver sak lagt fram for kommunestyret til behandling. På tilsvarende måte kan et overordnet organ kreve å få lagt fram enhver sak som er delegert til et underordnet organ.

Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til overordnet organ å treffe avgjørelse i saker der vedkommende vurderer dette hensiktsmessig.

Hvis reglene om delegering ikke følges kan konsekvensen bli at vedtaket eller den rettslige disposisjonen må anses ugyldig.

2.7 Bruk og kontroll av delegert myndighet

All delegert myndighet utøves i henhold til kommunestyrets forutsetninger og prioriteringer, og i henhold til gjeldende lover, forskrifter, samt instruksjoner og retningslinjer gitt av overordnet/delegerende organ. Myndigheten utøves innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.

Kommunestyret fører gjennom kontrollutvalget kontroll med at delegert myndighet utøves i samsvar med regler og intensjon for delegering. Kontrollutvalget skal forestå løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på kommunestyrets vegne, i tråd med reglene i kommuneloven §§ 23-1 og 23-2. Kommunestyret har det øverste tilsyn med kommunens forvaltning og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse, samt omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen, jf. kommuneloven § 22-1.

2.8 Innstillingsordningen

Saker til politisk førstegangsbehandling fremlegges som hovedregel med administrativ innstilling.

Saker som har vært til forberedende behandling i faste utvalg og komiteer, i sak som skal avgjøres av kommunestyret, fremlegges for kommunestyret basert på utvalgets eller komiteens innstilling. Saker som fremlegges for kommunestyret via formannskapet, fremlegges for kommunestyret basert på formannskapetets innstilling.

3. KOMMUNESTYRETS ANSVARSOMRÅDE

Kommunestyret er det øverste besluttede organ med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet. Kommunestyret fatter beslutninger i alle saker som ikke er delegert annet folkevalgt organ eller til administrasjonen. Selv om avgjørelsesmyndigheten er delegert kan kommunestyret likevel kreve enhver sak lagt fram for seg til behandling.

3.1 Sentrale saker som skal avgjøres av kommunestyret

- Saker hvor kommuneloven eller særlov tillegger «*kommunestyret selv*» å fatte vedtak. Denne myndigheten kan ikke delegeres.
- Delegeringsvedtak til folkevalgte organ, ordfører, rådmann og interkommunale selskap.
- Avgjørelser hvor det er av stor betydning med en bred og politisk behandling, herunder de viktigste avgjørelser av organisatorisk og økonomisk karakter.

4. KLAGEBEHANDLING, MINDRETALLSANKE OG LOVLIGHETSKONTROLL

Beslutninger som fattes av administrasjonen eller av et folkevalgt organ kan behandles av overordnet organ på ulike måter, særlig som ordinære klagesaker, ved at det fremsettes krav om lovlighetskontroll eller med bakgrunn i den generelle myndighet et overordnet organ har til å få behandlet en sak og eventuelt omgjort et vedtak.

Klageinstansen i Narvik kommune er klagenemnd som er opprettet av kommunestyret i medhold av forvaltningsloven § 28.

4.1 Klage over enkeltvedtak truffet av kommunestyret eller formannskapet

Enkeltvedtak truffet av kommunestyret kan påklages til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (delegert Fylkesmannen), eller annet statlig forvaltningsorgan der det er bestemt.

Kommunestyret er klageinstans der formannskapet har truffet enkeltvedtak, og det ikke følger av særlov at annet forvaltningsorgan er klageinstans.

4.2 Klage over administrativt enkeltvedtak – generelt

Enkeltvedtak kan påklages av part eller annen med rettslig klageinteresse. Klage over enkeltvedtak går i all hovedsak enten til klagenemnd iht. forvaltningsloven § 28, eller til den statlige klageinstansen som er utpekt av aktuell særlovgivning (som hovedregel Fylkesmannen).

I tilfeller hvor klagenemnda behandler klagesaker, er det av betydning at klagenemnda er bevisst på at forvaltningsloven har egne bestemmelser om saksbehandling, samt generelle og spesielle habilitetsbestemmelser som gjør seg gjeldende, og som fremgår av hhv. forvaltningsloven og kommuneloven. I tillegg kan det være informasjon og opplysninger som er taushetsbelagt som gjør det påkrevet å lukke hele/deler av møtet.

4.3 Klage etter forvaltningsloven

I en del sakstyper behandler og tar administrasjonen selv stilling til klage over enkeltvedtak som er truffet av administrasjonen. Opprettholdes vedtaket, sendes saken videre til klagenemnd med rådmannens anbefaling.

I enkelte sakstyper skal saken først fremlegges for et av de faste utvalgene som har behandlet saken som førsteinstans. Utvalget er i slike tilfeller altså å anse som førsteinstans. I tilfeller hvor vedtak opprettholdes av utvalget, sendes saken videre til klagenemnda.

I begge de overnevnte tilfellene vil det være av særlig betydning å være bevisst på de spesielle habilitetsreglene som følger av kommuneloven § 11-10

4.4 Klage etter særlovgivningen

I en god del sakstyper behandler og tar administrasjonen selv stilling til klage over enkeltvedtak som er truffet av administrasjonen. Opprettholdes vedtaket sendes saken videre direkte til overordnet statlig klageorgan (som regel Fylkesmannen). I enkelte sakstyper, skal administrasjonen fremlegge saken for et av de faste utvalgene eller klagenemnda, som tar stilling til klagen.

Utvalget/klagenemnda er i slike tilfeller å anse som «underinstans». I tilfeller hvor vedtak opprettholdes av utvalget/ klagenemnda, sendes klagen til statlig klageorgan (som regel Fylkesmannen).

Forvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder ved all saksbehandling, med mindre særlovgivningen gir mer gunstige betingelser for partene og/eller de som er berørt.

4.5 Mindretallsanke

Saker som avgjøres av utvalg skal forelegges klagenemnda dersom minst ett medlem krever dette ved protokolltilførsel. Slik mindretallsanke skal fremmes før sakens slutt, dvs. etter votering i saken, men før behandling av neste sak.

I saker der formannskap og utvalg har fått delegert myndighet fra kommunestyret kan ett medlem eller rådmann, innen møtets slutt kreve saken fremlagt for kommunestyret for avgjørelse. Adgangen til å fremsette mindretallsanke gjelder ikke for enkeltvedtak dersom forvaltningsloven er til hinder for omgjøring av vedtak, jf. forvaltningsloven § 2 a) og b), jf. § 35.

4.6 Lovlighetskontroll

Vedtak truffet av folkevalgt organ eller av administrasjonen kan bringes inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Krav om lovlighetskontroll må fremsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelsen innen 3 uker etter vedtak, av tre eller flere av kommunestyrets medlemmer i fellesskap, jf. kommuneloven kapittel 27.

5. DELEGERING TIL FOLKEVALGTE ORGAN

5.1 Ordfører

Hjemmel: Kommuneloven §§ 5-3 siste ledd og 6-1

Ordfører delegeres følgende myndighet;

- Myndighet til å fordele saker mellom ulike folkevalgte organ i tråd med delegeringsreglementet. I en sak berører to eller flere utvalg skal saken som hovedregel bare behandles i ett av de berørte utvalg. Ordfører avgjør hvilket eller hvilke av de berørte utvalg som skal behandle saken, eller om saken skal behandles av formannskapet.
- Myndighet ved kriser: den myndighet som til enhver tid fremgår av gjeldende beredskapsplan.

5.2 Formannskapet

Hjemmel: Kommuneloven § 5-6 siste ledd

Formannskapets ansvarsområde omfatter all kommunal virksomhet, med mindre det i lov eller forskrift er fastsatt at andre kommunale utvalg eller råd har ansvar for bestemte virksomheter.

Formannskapet delegeres følgende myndighet;

- Kommunestyretsmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov eller delegeringsreglement.
- Myndighet til å ta avgjørelse i hastesaker i henhold til kommuneloven § 11-3 første ledd.
- Formannskapet gis overordnet politisk ansvar for næringssaker. Myndighet i disse sakene fastsettes i endelig reglement for delegering.
- Innstillingsmyndighet til kommunestyret i alle saker hvor ikke annet følger av lov eller delegering.
- Større kommunale infrastruktur- og byggeprosjekter.

Endelig myndighet fastsettes i fullstendig delegeringsreglement.

5.3 Delegering til hovedutvalg

Hjemmel: Kommuneloven §§ 5-3 siste ledd og 5-8

Kommunestyret oppretter selv faste utvalg, fastsetter området for deres virksomhet og tildeler avgjørelsesmyndighet. Utvalgene skal holde seg best mulig oppdatert om hvordan kommunen løser sine oppgaver innen utvalgets ansvarsområde og tilstrebe en rasjonell og tidsmessig forvaltning av disse oppgavene.

Hovedutvalg, faste utvalg og komiteer:

- Hovedutvalg for plan og utvikling.
- Hovedutvalg for oppvekst og kultur.
- Hovedutvalg for helse og omsorg.

Hovedutvalgene delegeres følgende myndighet;

- Hovedutvalgene gis beslutningsmyndighet i alle prinsipielle saker der myndigheten i henhold til lov, forskrift, reglement eller avtale ikke er lagt til kommunestyre, formannskap, administrasjonsutvalg eller kontrollutvalg.
- Hovedutvalgene gis der operative politiske ansvaret for drift av aktivitet og tjenester innenfor sitt virkeområde.
- Hovedutvalgene gis innstillingsrett i saker som skal besluttes av formannskap og kommunestyre.
- Hovedutvalgene gis anledning til å omdisponere midler mellom virksomhetsområder innenfor sitt arbeidsfelt i de tilfeller slik regulering ikke omfattes av rådmannens fullmakter.
- I saker hvor utvalgene ikke har myndighet til å fatte endelig vedtak skal utvalgenes vedtak følge med rådmannens innstilling til formannskapet.
- Hovedutvalgene kan vedta at administrasjonen skal foreta mindre utredninger innenfor utvalgets område.

5.3.1 Hovedutvalg for plan og utvikling

Hovedutvalg for plan og utvikling er kommunens faste utvalg i plansaker, og gis myndighet i endelig delegeringsreglement.

Hovedutvalget tildeles politisk ansvar for følgende saksområder og tjenester;

- Kommuneplan
- Arealplanlegging
- Arealforvaltning etter jordloven, skogbruksloven og konsesjonsloven
- Landbruksforvaltning og viltforvaltning
- Landskapsvern
- Plan- og bygg (behandling av byggesaker og reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven og endelig delegeringsreglement)
- Endring av eiendom og oppmåling
- GEO-data
- Miljø og forurensning, herunder behandling av forurensningssaker etter forurensningsloven
- Kommunal teknikk
- Kommunale veier og gatelys
- Trafikksikkerhet
- Kommunaltekniske anlegg
- Forvaltning, drift og utvikling av kommunal eiendom
- Kommunale eiendommer
- Brann og beredskap
- Samferdselssaker

Utvalget skal arbeide for at de målsettinger og krav som er fastlagt i lovverket for sektoren blir gjennomført.

Endelig myndighet fastsettes i fullstendig delegeringsreglement.

5.3.2 Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Hovedutvalg for oppvekst og kultur tildeles politisk ansvar for følgende saksområder og tjenester;

- Grunnskole
- Barnehage
- Voksenopplæring
- Kulturskole
- Skolefritidsordninger
- Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)
- Bibliotek
- Kino
- Kultur
- Vern av kulturminner i utmark
- Bygdeutviklingslag
- Lag og foreninger

Utvalget skal arbeide for at de målsettinger og krav som er fastlagt i lovverket for sektoren blir gjennomført.

Endelig myndighet fastsettes i fullstendig delegeringsreglement.

5.3.3 Hovedutvalg for helse og omsorg

Hovedutvalg for helse og omsorg tildeles politisk ansvar for følgende saksområder og tjenester;

- Folkehelse og forebyggende arbeid
- Helsetjenester
- Pleie og omsorg
- Barnevern
- Tiltak mot rusavhengighet
- Sosiale tjenester i NAV
- Salgs- og skjenkebevillinger

Utvalget skal arbeide for at de målsettinger og krav som er fastlagt i lovverket for sektoren blir gjennomført.

Endelig myndighet fastsettes i fullstendig delegeringsreglement.

6. ADMINISTRASJONSUTVALG

Hjemmel: Kommuneloven § 5-11

Administrasjonsutvalget er kommunens lovpålagte utvalg for behandling av saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Administrasjonsutvalgets ansvarsområde er oppgaver som har tilknytning til kommunens arbeidsgiverfunksjon.

Administrasjonsutvalget ivaretar medarbeidernes medbestemmelsesrett etter hovedavtalens del B § 4 og kommuneloven § 5-11.

Administrasjonsutvalget skal holde seg oppdatert om hvordan kommunen løser sine oppgaver innenfor utvalgets ansvarsområde. Utvalget skal få seg forelagt relevante analyser og styringsdata som gir innsikt i kommunen som arbeidsgiver. Utvalget kan legge frem for kommunestyret forslag til mål og strategi for arbeidsgiverområdet, herunder utvikling av kommunens arbeidsgiverfunksjon.

Innenfor sitt ansvarsområde har utvalget myndighet innenfor fastsatt reglement for partssammensatt utvalg.

7. DELEGERING TIL RÅDMANNEN

Hjemmel: Kommuneloven § 13-1.

Kommunestyret ansetter selv en rådmann, som skal være leder av kommunens administrasjon.

Rådmannen skal lede den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir.

Rådmannen skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Rådmannen skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer,¹ blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis rådmannen blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.

Rådmannen har møte- og talerett i alle kommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Rådmannen kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne.

Et folkevalgt organ kan gi rådmannen myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret selv har bestemt noe annet.

Rådmannen har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov

Rådmannen delegeres følgende fullmakt:

Myndighet i samsvar med kommuneloven § 13-1 til å treffe vedtak i alle enkeltsaker og saker av ikke prinsipiell karakter som ikke er delegert til ordfører, utvalg eller andre.

- Innenfor denne ramme omfatter delegeringen alle avgjørelser vedrørende organisering, drift og utvikling av kommunen.
- Fullmakt til å ta beslutninger om administrativ organisering, med unntak av administrativ hovedstruktur som vedtas av kommunestyret.
- Lede den daglige virksomheten, jf. lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern, m.v. (arbeidsmiljøloven) og kommuneloven § 13-1. Rådmannsfunksjonen skal være representert i Arbeidsmiljøutvalget.
- Ansette medarbeidere samt opprette, inndra og omgjøre stillinger.
- Fatte beslutning om oppsigelse, suspensjon og avskjedigelse i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser. Denne myndigheten kan ikke videredelegeres.
- Fastsette lønn innenfor tariffavtalens bestemmelser samt gjennomføre lønnsforhandlinger etter Hovedtariffavtalens kapitler 3, 4 og 5.
- Foreta anmeldelser til politiet på vegne av kommunen.

- Ilegge overtredelsesgebyr etter plan- og bygningslovens bestemmelser.
- Innvilge søknader om salgs - og skjenkebevillinger innenfor rammen av kommunestyrets vedtak om forskrifter for salgs- og skjenkebevillinger der saken er kurant og ikke anses som prinsipiell.
- Selge, kjøpe og makeskifte eiendommer innenfor rammen av vedtatt budsjett.
- Innstillingsmyndighet til alle folkevalgte utvalg. Som hovedregel innstiller folkevalgte organ til kommunestyret.
- Anvisningsmyndighet.
- Signere kontrakter og avtaler inntil et beløp på kr. 5 millioner, innenfor vedtatte økonomiske rammer.
- Fullmakt i barnevernssaker samt i saker om bruk av tvang etter helselovgivningen til å avgjøre hvorvidt avgjørelser i fylkesnemnda, tingretten og lagmannsretten skal påankes.
- Myndighet og gjøremål innen miljørettet helsevern som i Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) § 9 første ledd er lagt til kommunestyret.
- Bringe vedtak i utvalg inn for formannskapet eller vedkommende utvalg, dersom vedtaket etter rådmannens vurdering er i strid med lov, plan, budsjett eller overordnede prinsipper vedtatt av kommunestyret.
- Rådmannen delegeres myndighet til å tildele og si opp avtalehjemler for leger og fysioterapeuter.
- Fullmakt til å behandle klager over egne vedtak, før evt oversendelse til klagenemnd.

Øvrig myndighet fastsettes i endelig delegeringsreglement.

8. ANDRE REGLEMENT

Dette reglementet (politisk delegasjonsreglement), utfylles av følgende reglement:

- Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer (politisk reglement).
- Reglement for klagenemnd.
- Reglement for folkevalgtes innsynsrett i saksdokumenter.
- Reglement for godtgjøring til folkevalgte.